

موسسه تحقیقات کشاورزی ویم کشور

جمهوری اسلامی ایران

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

آنا

رقم جدید نخود دیم مناسب برای کشت پائیزه در مناطق معتدل و سرد کشور

محقق مسئول معرفی رقم:

علی سعید

همکاران:

سید حسین صباغ پور، یداله فرایندی، داود صادق زاده اهری، همایون کانونی، فرشید محمودی، محسن مهدیه، جواد اشرفی،

معصومه خیرگو و سارا علیپور

نخود رقم آنا با نام لاین 03TH130 x (FLIP 98-130C*FLIP 97-23C) از جمله لاین‌هایی است که دورگ‌گیری آن در یکاردا انجام شده است. این ژنوتیپ در سال 1384 در قالب آزمایش‌های بین‌المللی ارزیابی نسل‌های در حال تفکیک نخود به ایران ارسال گردید. لاین مذکور از همان سال تا سال 1395 در آزمایش‌های مختلفی از جمله آزمایش‌های بین‌المللی، مقدماتی، پیشرفته و سازگاری و مطالعات مربوط به مقاومت به بیماری‌های برق‌زدگی و پژمردگی فوژاریوم در ایستگاه‌های تحقیقاتی و همچنین در مزارع کشاورزان در طرح‌های تحقیقی-ترویجی در کشت پاییزه مناطق آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی، کردستان، همدان، لرستان، ایلام، گنبد و کرمانشاه مورد ارزیابی قرار گرفت. بر اساس نتایج حاصل از این بررسی‌ها در آزمایش‌های سازگاری، رقم آنا با میانگین عملکرد 934 کیلوگرم در هکتار، نسبت به شاهد جم 11 درصد افزایش عملکرد داشته و سرمای 16/9- درجه سانتیگراد را در شرایط سبز مزرعه بدون پوشش برف به خوبی تحمل نموده است. در آزمایش‌های تحقیقی-ترویجی در شهرستان‌های نقده، اشنویه و پیرانشهر نیز این رقم با متوسط عملکرد 2191 کیلوگرم در هکتار برتری بسیار قابل توجهی (62/9 درصد) نسبت به رقم شاهد سارال با متوسط عملکرد 1345 کیلوگرم در هکتار نشان داد. میزان پروتئین دانه این رقم 24/6 درصد است که از این نظر برابر با رقم عادل و بیشتر از ارقام اصلاح شده دیگر نظیر جم، سارال، آزاد و سعید می‌باشد. وزن صد دانه بالا، ارتفاع بوته مناسب، زود پزی و رنگ مطلوب بذر، از دیگر امتیازات این رقم نخود نسبت به ارقام شاهد معرفی شده می‌باشد. با توجه به موارد یاد شده، این رقم جهت کشت پاییزه برای مناطق سردسیر در شرایط دیم انتخاب و توصیه می‌گردد.

جدول توجیه اقتصادی رقم نخود دیم آنا مناسب برای کشت پاییزه در مناطق معتدل و سرد کشور

مناطق مناسب کشت	پیش‌بینی سطح جایگزینی طی دوره 8 ساله (هکتار)	تفاوت میانگین عملکرد با شاهد (کیلوگرم در هکتار)	میزان افزایش تولید (تن)	ارزش حال منافع ناخالص آتی تولید رقم در یک دوره 7 ساله (میلیون ریال)*
کلیه مناطق مناسب برای کشت گندم پاییزه برای کشت این رقم مناسب هستند. این مناطق دارای بارندگی موثر پاییزه، زمستان‌های سرد و طولانی، و بهار نسبتاً خنک هستند که معمولاً انتهای فصل زراعی در آن‌ها خشک و بدون بارندگی است.	400000	470	188000	7896000

* قیمت هر کیلوگرم نخود 60000 ریال برای سال اول در نظر گرفته شده است.

موسسه تحقیقات کشاورزی ویم کشور

جمهوری اسلامی ایران

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

جدول مهمترین مشخصات رقم نخود جدید آنا

تیپ رقم	کابلی
تیپ بوته	ایستاده
میانگین ارتفاع بوته	35 سانتی متر
رنگ دانه	بژ روشن
میانگین وزن صد دانه	35 گرم
مقاومت به خرابیدگی	مقاوم
مقاومت نسبت به برق زدگی	مقاوم
مقاومت نسبت به فوزاریوم	متحمل تا نیمه حساس
میانگین تعداد روز تا 50٪ گلدهی	183
میانگین تعداد روز تا 90٪ رسیدگی فیزیولوژیک	222
وضعیت ریزش دانه	مقاوم
میانگین درصد پروتئین دانه	24/6
مقاومت به سرما	16/9- درجه سانتیگراد بدون پوشش برف
کیفیت پس از پخت	بسیار خوب